

Zamestnávanie cudzincov v Rakúsku

Migrácia príslušníkov tretích štátov

1. Historický prehľad:

1960 – 1974: Nábor „gastarbeitrov“, koncepcia rotácie

1975 – 1994: Stabilizácia s pomocou Zákona o zamestnávaní cudzincov (AuslBG), návrat do vlasti vs. spájanie rodín, imigračné vlny 89/90 a 91-94

1995 – 2002: Vstup do EÚ (asociácia Turecka), integrácia 2. generácie, azylová problematika

2003 – 2005: Rozšírenie EÚ, implementácia smerníc EÚ, koncepcia jediného kontaktného miesta

2006 – 2009: Nová orientácia Zákona o usídľovaní sa a pobyte (NAG) & harmonizácia AuslBG

Zahraničné obyvateľstvo v r. 2001

Obyvateľstvo			8.032.857
Rakúšania			7.321.971
Rodení Rakúšania			7.029.527
Cudzinci			710.886
z EÚ/EHP	170.207	odinakiaľ ako z EÚ/EHP	540.679
SRN	72.218	bývalá Juhoslávia (bez Slovinska)	315.368
Poľsko	21.841	Turecko	127.226
Maďarsko	12.729	Rumunsko	17.470
Taliansko	10.064	Bulharsko	4.217
Slovensko	7.739	Ruská federácia	3.467
Česká republika	7.313		
Slovinsko	6.893		

Tri koľaje prístahovalectva

1. „Oficiálna“ imigrácia cestou Nariadenia o usídľovaní sa (NLVO):

2001: max. 8.338 povolení na pobyt podliehajúcich kvóte, z toho

a. vedúci pracovníci:	1.613
b. ostatné zárobkovo činné osoby:	815
c. rodinní príslušníci:	5.490
d. bez zamýšľanej zárobkovej činnosti:	420

2. „Neoficiálna“ imigrácia rodinných príslušníkov osôb, ktorým bolo udelené občianstvo:

2002: 20.570 povolení na pobyt udelených prvýkrát nepodliehajúcich kvótam, z toho

a. spájanie rodín:	18.481
b. súkromne:	634
c. umelci:	417
d. vyňatí z pôsobnosti AuslBG:	1.024

3. Prílev žiadateľov o azyl:

2001: 30.135 žiadostí o azyl

2002: 39.354 žiadostí o azyl

2003: 32.364 žiadostí o azyl

2004: 24.634 žiadostí o azyl

od r. 2005/06 na základe „Dublinského postupu“
výrazný pokles žiadostí o azyl

v období 1999 – 2009 sa v Rakúsku uznalo 34.023
osôb za politických utečencov

Exkurz „Udelenie občianstva“:

2001: 31.731

2002: 36.011

2003: 44.694

2004: 41.645

od 2007/08 nastal na základe zákonných zmien
výrazný pokles

v období 1999 – 2009 dostalo 295.947 cudzincov
rakúske štátne občianstvo

Legislatívne zmeny v r. 2002 - 2010

- * BGBl. (Zbierka zákonov) I č. 126/2002: Zmena Cudzineckého zákona (FrG), Azylového zákona (AsylG) a AuslBG: harmonizácia legislatívy o zamestnávaní cudzincov s cudzineckou legislatívou
- * Balíček cudzineckej legislatívy 2005: zmeny Spolkového ústavného zákona (B-VG), nový AsylG, Zákon o cudzineckej polícii (FPG), NAG, Spolkový zákon o starostlivosti (BundesbetreuungsG) a iné
- * Zákon o zmene práv cudzincov 2009 - FrÄG 2009: novelizácie AsylG, FPG, Zákona o základnom zaopatrení, NAG a Zákona o štátnom občianstve

⇒ Zmeny 2002:

- Rozšírenie možností zamestnávania pre sezónne pracovné sily ("krátkodobo zamestnávání cudzinci") v Rakúsku, časové obmedzenie doby platnosti povolení;
- Obmedzenie pracovnej migrácie na samostatne a závisle zárobkovo činné kľúčové pracovné sily;
- Vytvorenie katalógu kritérií pre ich povoľovanie;
- Vytvorenie samostatného povoľovacieho konania pre kľúčové pracovné sily (jediné kontaktné miesto);
- Vytvorenie dokladu o trvalom pobyte, ktorý nahrádza povolenie na pobyt po piatich rokoch;
- Podpora integrácie pred novým prisťahovalectvom zvýšenými snahami o integráciu, vytvorenie dohody o integrácii pre všetkých cudzincov, ktorí sa prisťahovali pred rokom 1998 a ešte nemajú fixovaný pobyt, a pre všetkých cudzincov, ktorí sa prisťahovali po 1. januári 2003.

⇒ Zmeny v AusIBG 2002:

- Vytvorenie zvláštnych ustanovení pre nové povoľovanie zahraničných kľúčových pracovných síl; stanovenie katalógu kritérií a realizácia princípu jediného kontaktného miesta
- Vytvorenie právneho nároku na preukaz o oslobodení pre všetkých mladistvých cudzincov s pobytom, ktorí v Rakúsku absolvovali posledný rok povinnej školskej dochádzky;
- Právne zabezpečenie integrácie cudzincov s fixným pobytom na trhu práce spojením práva na pobyt a zamestnanie. Títo majú byť v budúcnosti len na základe novozavedeného dokladu o pobyte (po päťročnom právoplatnom pobyte) oprávnení vykonávať závislú zárobkovú činnosť;
- Prispôsobenie úpravy výnimky pre utečencov v zmysle dohovoru podľa Zákona o azyle z r. 1997 a úprava výnimky konformnej s EÚ pre manželských partnerov a deti Rakúšanov so štátnou príslušnosťou tretích štátov a iných občanov EHP s prihliadnutím na judikatúru Ústavného súdneho dvora;

⇒ Zmeny 2005:

- Obsahové rozdelenie Cudzineckého zákona z r. 1997 na Zákon o cudzineckej polícii a Zákon o usídľovaní sa a pobyte.
- Vytvorenie revidovanej a sčasti novej systematiky legislatívy o pobyte dotknutými legislatívnymi materiálmi Zákona o cudzineckej polícii, Zákona o zamestnávaní cudzincov a Zákona o usídľovaní sa a pobyte.
- Nová štruktúra povolenia na pobyt pre príslušníkov tretích štátov a zdokumentovanie práva na pobyt a usídlenie sa v zmysle komunitárneho práva.
- Zrevidovanie a kvalitatívne a kvantitatívne rozšírenie integračného dohovoru.
- Úprava spájania rodín.
- Vnútroštátna implementácia viacerých smerníc EÚ.

⇒ Zmeny v AuslBG 2005:

- Implementácia 3 smerníc EÚ: Spájanie rodín, osoby s dlhodobým povolením na pobyt, občania Únie a rodinní príslušníci
- Pracovné povolenia ako aj trvalý prístup na trh práce v NAG budú navzájom zosúladené
- Diferenciácia občanov Únie podľa využitia slobody
- Rozšírenie výnimočného skutkového stavu na rodičov a svokrovcov
- Prístup na trh práce pre príslušníkov tretích štátov s oprávnením na dlhodobý pobyt v iných členských štátoch EÚ
- Prístup na trh práce pre rodinných príslušníkov cudzincov s pobytom
- Lepšie celkové zosúladenie AuslBG a NAG (SKR, BB, AE, BS,.....)

⇒ Zmeny 2009:

- Sprísnenie azylového práva (ochrana pred odsunom pri následných žiadostiach, odňatie štatútu ochrany v prípade trestnej činnosti, ohlasovacia povinnosť pre žiadateľov o azyl, skutkové stavy pre vydávaciu väzbu).
- NAG: zmena práva na pobyt podľa komunitárnej legislatívy, opatrenia proti manželstvám z donútenia, prechod hosťujúcich výskumníkov a SUB do usídľovania sa.
- Zisťovanie veku maloletých, uľahčenie udeľovania práva na pobyt pre maloletých bez sprievodu.

■ Zhrnutie:

- Príslušníci tretích štátov môžu imigrovať do Rakúska iba ako (samostatne alebo závisle zárobkovo činné) kľúčové pracovné sily alebo ako rodinní príslušníci
- Jedinou alternatívou k tomu je azylová procedúra: buď uznanie štatútu politického utečenca alebo udelenie "humanitárneho práva na pobyt" pri dlhom trvaní pobytu
- Pri kľúčových pracovných silách je prístup na trh práce zahrnutý v práve na pobyt; rodinní príslušníci potrebujú povolenie podľa AuslBG spravidla iba počas 1. roku pobytu, potom preberajú právo na zamestnanie v rámci spájania
- Evidencia a starostlivosť AMS iba pri voľnom prístupe na trh práce, potom sú ale fakticky zrovnoprávnení so štátnymi príslušníkmi krajín EÚ/EHP

- **Odpovede na položené otázky:**
- Podpora pri prijatí do zamestnania: pri prvom prijatí do zamestnania AMS nepodporuje ani kľúčové pracovné sily, ani rodinných príslušníkov; toto sa mení až pri nároku na podporu v nezamestnanosti alebo pri voľnom prístupe na trh práce
- Pre všetkých cudzincov sú však prístupné možnosti samoobslužnej zóny AMS, okrem toho existuje rad podporovaných poradenských pracovísk a projektov zamestnanosti
- Administratívne procedúry: od r. 2006 obsahujú mnohé oprávnenia na pobyt voľný prístup na trh práce, takže sa úradom pre pobyt adresuje už iba 1 žiadosť; inak povolenie na usídlenie sa (cudzinci) a pracovné povolenie (zamestnávateľ - obnoviť pri zmene zamestnania)
- Príprava a kvalifikácia: od r. 2003 podporuje "Rakúsky integračný fond" v prvých rokoch pobytu kurzy nemčiny a integračné projekty, potom to preberá AMS

- **Odpovede na položené otázky:**
- Opatrenia pre absolventov odborných vysokých škôl a univerzít: zvláštni vedúci pracovníci a hosťujúci výskumníci nepodliehajú povoľovaniu, "normálni" absolventi potrebujú povolenie pre kľúčové sily (bez kvót)
- Odstraňovanie bariér a predsudkov: ako jediná spolková krajina podniká Viedeň (s podielom cudzincov 20,7%) skutočné integračné snahy (voľby na jeseň 2010 ukážu, či to bude politicky odmenené alebo potrestané)
- Dôvody zamestnávania cudzincov: koncentrácia na odvetvia s nízkymi platmi (poľnohospodárstvo, stavebníctvo, cestovný ruch, obchod, výroba a spracovanie kovov, leasing pracovných síl ako aj doprava a sprostredkovávanie správ); málo vysoko špecializovaných kľúčových pracovných síl

Zahraničné obyvateľstvo v r. 2010

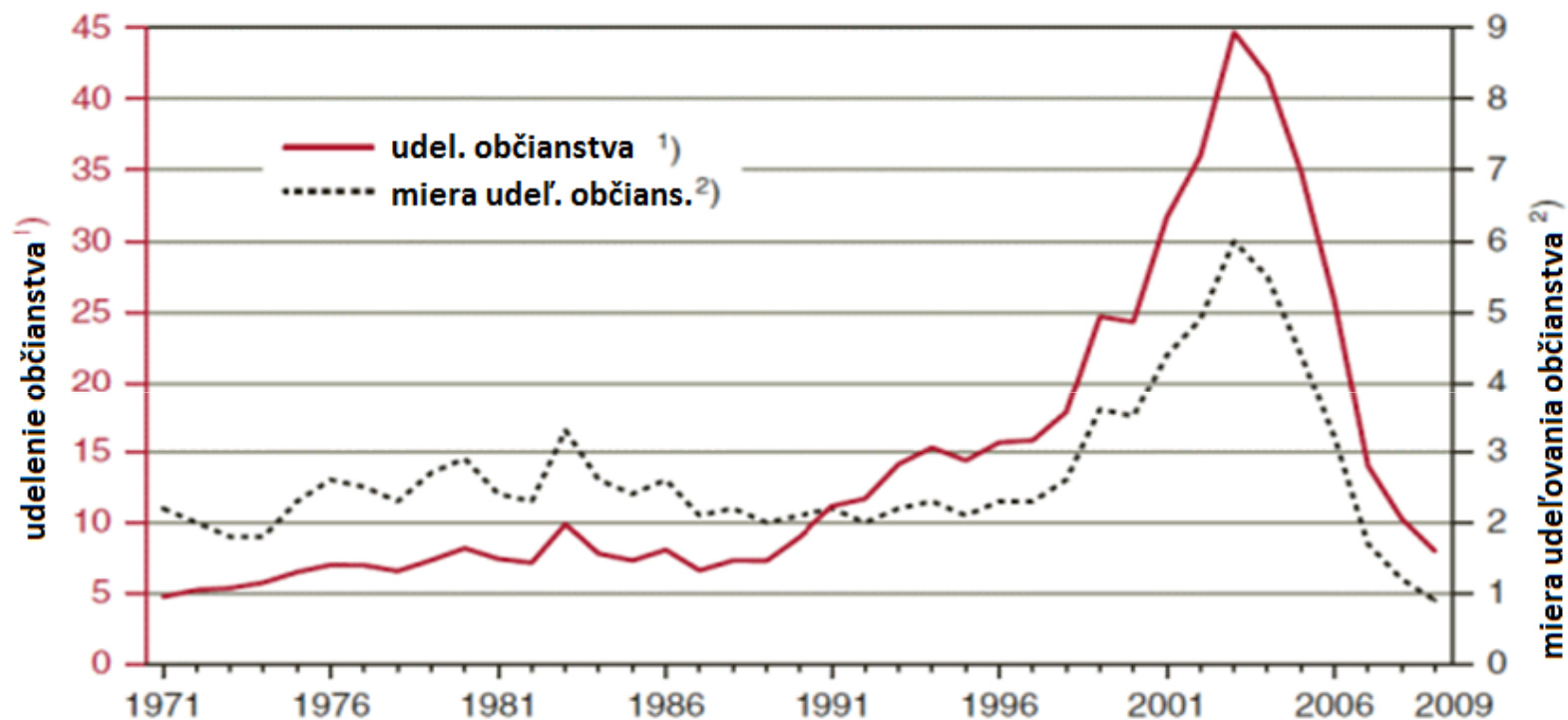
Obyvateľstvo			8.375.290
Rakúšania			7.480.146
Rodení Rakúšania			(6.940.753)
Cudzinci			895.144
z EÚ/EHP	343.397	Príslušníci tretích štátov	551.747
SRN	138.255	bývalá Juhoslávia (bez Slovinska)	292.026
Poľsko	37.377	Turecko	112.150
Rumunsko	35.962	Ázia	62.543
Maďarsko	23.540		
Slovensko	19.262		
Česká republika	9.172		
Slovinsko	7.422	Bulharsko	9.927

Príloha: Tabuľky a grafy

Osoby s udeleným občianstvom a miera udeľovania občianstva od r. 1971

Zdroj: STATISTIK AUSTRIA, štatistika udeľovania občianstva. Zostavená: 12.02.2010.

1) Udelenie občianstva cudzincom žijúcim v Rakúsku

2) Udelenia občianstva na 100 cudzincov žijúcich v Rakúsku

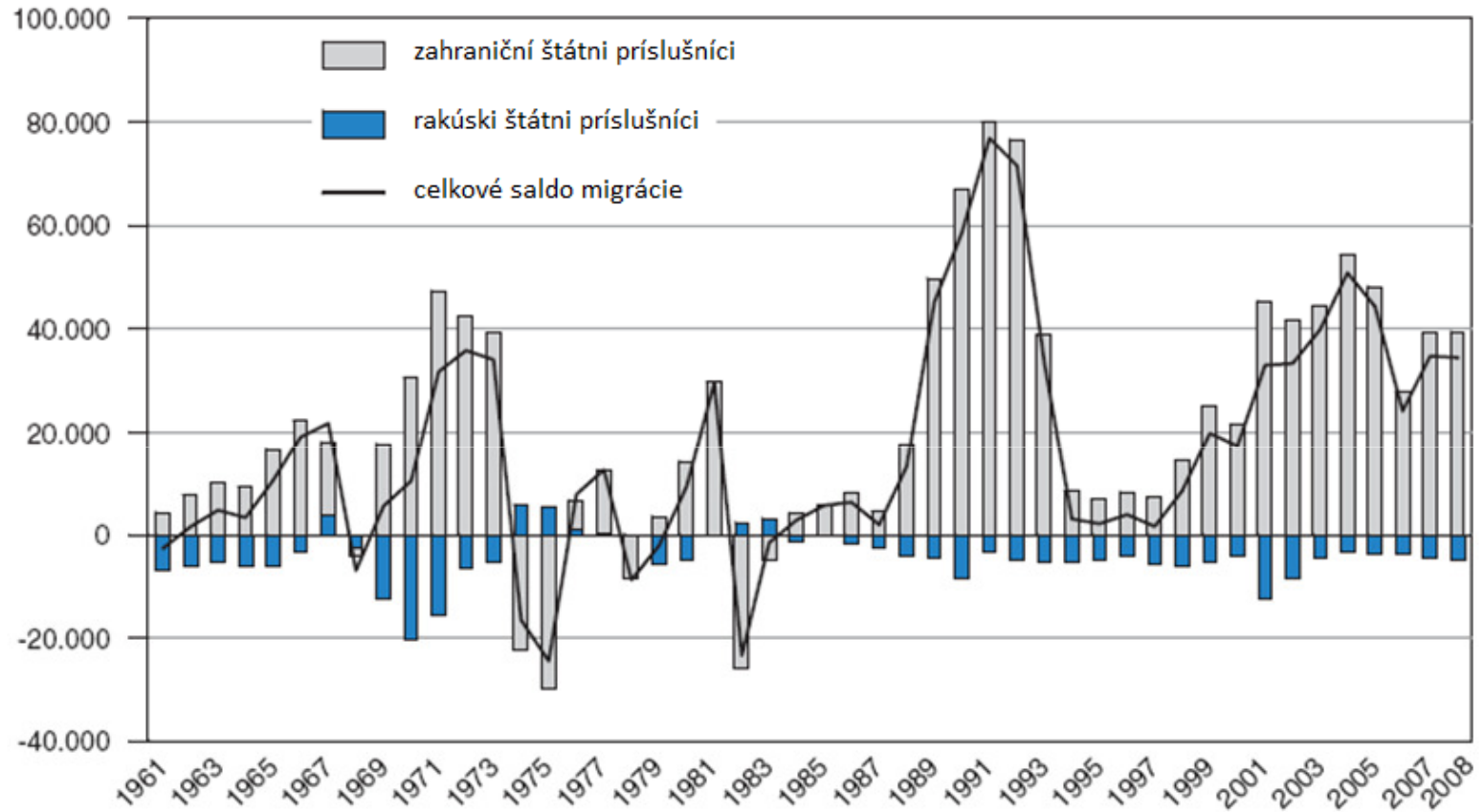

Graf 1

Saldo migrácie v r. 1961 – 2008 podľa občianstva

Net migration 1961-2008 by citizenship

Zdroj: STATISTIK AUSTRIA, štatistika migrácie. Revidované výsledky pre r. 2002 – 2007.

Sie sind gefragt.

Percentuálny podiel závisle zamestnaných cudzincov a tuzemcov

